

Andrea Kalivodová jako Carmen ve Státní opeře Praha

Foto: Jan Kašpár

andrea kalivodová

BÝT ODDANÝ SVÉMU DIVADLU POVAŽUJI ZA ZCELA PŘIROZENÉ A SPRÁVNÉ

✎ Jitka Slavíková

Temperamentní mezzosopranistka exotického vzhledu Andrea Kalivodová je nepřehlédnutelná. Srší nezdolnou energií, optimismem, vtipem a dobrou náladou. Usmívá se na nás z titulních stránek celé řady časopisů, do svých televizních talk show si ji pozvalo nemálo moderátorů. Její přátelé ji nazývají „Pavlem Šporcem v sukních“ (v prosinci 2008 s ním ostatně vystupovala v Bruselu) a nejsou daleko od pravdy. Nebrání se vstupovat i do neklasických žánrů, na evropském turné hvězd k 60. výročí konce 2. světové války účinkovala v Bruselu a Moskvě mj. s Karlem Gottem a Lucíí Bílou, na charitativních koncertech Lidí lidem 2005 zpívala písně z muzikálů. Posuzovat Andreeu Kalivodovou podle mediálního zájmu zcela nebývalého pro „vážný“ operní svět by ale bylo příliš povrchní. Na prkna, která znamenají svět, se dostala díky obrovské pílí, pracovní disciplíně a poctivosti, neustálému zdokonalování již hotových rolí. Ráda přijímá nové výzvy, a to nejen v operním oboru, často vystupuje i jako komorní pěvkyně, zpívá písně Dvořáka, Janáčka, Martinů, Petra Ebeny, Gustava Mahlera a v poslední době i Almy Mahler. Už v roce 2002 psal Miloš Pokora v Hudebních rozhledech s nejvyšším uznáním o jejím recitálu v Sukově síni Rudolphi-

na s písněmi Otakara Ostrčila, Vítězslava Nováka a Petra Ebeny, který pěvkyni na pódiu sám přišel vzdát hold.

Andrea Kalivodová vystudovala brněnskou konzervatoř a pražskou AMU, absolvovala roční stáž ve Vídni na Universität für Musik und Darstellende Kunst, zúčastnila se mezinárodních mistrovských kurzů, které vedli Ralf Düring, Franz Lukasowski, Alexe Gall, Eva Blahová, Fabio Luisi, Otto Schenk ad. Na základě 1. ceny Nadace Emy Destinnové v Londýně v roce 2001 účinkovala na koncertě v londýnské Covent Garden, vystupovala s proslulým italským barytonistou Leo Nuccim, zpívala ve vídeňském Konzerthausu a dalších významných akcích v Evropě a také v Japonsku, Koreji a USA.

Od roku 2003 je sólistkou Státní opery Praha, kde v současné době zpívá kromě Bizetovy Carmen Ježibabu v Rusalce, Fenenu v Nabuccovi, Maddalenu v Rigolettovi, Suzuki v Madama Butterfly a připravuje role Manji a prince Orlofského v novém titulu s názvem Vivat opereta!

Vzpomenete si, kdy a kde jste poprvé zpívala před publikem a co jste u toho prožívala? Kdy vlastně padlo vaše rozhodnutí být operní pěvkyní?

Úplně poprvé jsem před publikem stála, když mi bylo krásných pět let. Bylo to v Dělnickém domě v Líšni, kde jsem zpívala roztomilou píseň „Chovejte mě, má matičko“. Šla jsem do toho s velkou radostí a odhodláním. Na klavír tenkrát hrála paní učitelka Kocourková a u rodičů měla tato písnička skutečně velký úspěch. Pak si vzpomínám na své první vystoupení v Brně na konzervatoři, na pěveckém semináři, měla jsem takovou trému, že jsem málem spadla z pódiu, na klavír tehdy hrála paní prof. Majerová, a já byla ráda, že jsem dozpívala do konce. Začátky byly vskutku humorné, ráda na ně vzpomínám. Když budu zcela upřímná, vím, že zpívat jsem chtěla takřka odjakživa, už od pěti let jsem pobíhala po zahrádce a vyřívávala. Být operní pěvkyní ale nebylo tak zcela mé rozhodnutí, to se stalo po velmi dlouhé, složité a klikaté cestě. Když jsem na konzervatoři vyhrála v šestém ročníku první cenu v pěveckém oboru v soutěži konzervatoří v Pardubicích, tak jsem si uvědomila, že toto je moje celoživotní cesta, poslání, boj i výzva a hlavně neustálá práce, která mě čeká, bylo mi dvacet...

Kdo z vašich pedagogů vás nejvíce ovlivnil?

Nemohu jmenovat jednoho člověka. Na konzervatoři mě s láskou a laskavostí provázela prof. Janíčková, jež měla svatou trpělivost. Vedla můj hlas velmi přirozeně, nikoli strnule a s křečí, a přitom důsledně, jako by odhadla, kde bude jednou moje parketa. Již v časech studia na konzervatoři jsem se zúčastnila mnoha soutěží a mistrovských pěveckých kurzů v České republice i v zahraničí. Díky tomu jsem se na začátku své kariéry setkala s prof. Evou Blahovou, která na mě s přísností dohlíží vlastně dodnes. Na HAMU mě nesmírně ovlivnila prof. Kniplová, u níž jsem studovala. Byla to krásná práce a hlavně setkání s neobyčejnou, nádhernou umělkyní, na kterou nikdy nezapomenu. Mám radost, že ve Státní opeře Praha je hlasovým poradcem prof. Kotouč. Vždy, když začínám studovat roli ve francouzštině, italštině nebo němčině, mohu zamířit k němu, má totiž zkušenosti a cit nejen jazykového, ale i vynikajícího pěveckého poradce. Ráda také vzpomínám na svoje studium ve Vídni u prof. Franze Lukasowského, který mě naučil dýchat, stát a dodal mi mnoho sebedůvěry. Ve Vídni jsem také měla štěstí na setkání s vynikajícími osobnostmi jako např. s dirigentem Fabio Luisim, režisérem Otto Schenkem či pedagožkou Alexe Gall. Všechno to byly obrovské nádherné zkušenosti. Měla jsem veliké štěstí na okolnosti, na setkání, na lidi a hlavně na pedagogy a dokázala jsem si od každého odnést jen to nejlepší. Někdo má jednoho pedagoga celý život, já nikoliv. Nesnáším odeskávání od rozdělané práce, nemám ráda povrchnost

a měnění techniky, ovšem nelíbí se mi také ten přístup, že člověk musí pracovat a vyvíjet se někde, kde mu to vlastně nevyhovuje. Každý musí poslouchat svou intuici a hlavu, ale hlavně svůj hlas a krk. Některý přístup pro něj totiž může být blahodárný, jiný nikoliv.

Od roku 2001 zpíváte ve Státní opeře Praha, od roku 2003 jste její sólistkou. Jakých bylo těch šest, potažmo osm let? Krásných, dobrodružných, nabíjejících... Státní opera Praha mě naučila pokoře, režimu, systematické práci i přípravě, umožnila mi setkat se s výjimečnými osobnostmi, dirigenti, režiséry i pěvci. Nevýslovně si toho vážím. Někdo mě podpořil, někdo mi trošičku sem tam hodil klacek pod nohy, ale vše bylo v mém uměleckém růstu pozitivní a naplňující. Žádný umělec nesmí ustrnout, ale musí se umět porvat o každou příležitost a přitom systematicky pracovat. Bylo to moc dobrých osm let a já věřím, že jich ještě bude bezpočet. Mám ráda tento operní dům, tu atmosféru a všechny lidi, kteří k němu patří.

V současnosti si asi každý operní divák v souvislosti s vaším jménem vybaví Bizetovu Carmen, o níž mnozí, koneckonců i vy sama, říkají, že je vaší životní rolí. Která další role bude osudová pro Andreu Kalivodovou? Máte nějaký sen?

Mým snem je určitě několik dalších rolí. Moc bych si například přála zazpívat Massenetovu Dulcineu z Dona Quihotta, Charlottu z Werthera, Saint-Saëns mě pak láká svou Dalilou z opery Samson a Dálila. Zároveň je ale mým snem pracovat i dále na rolích, které jsem už nastudovala, vyvíjet je, stále zlepšovat svůj výkon, tak jako je tomu s Carmen. Zpívám ji na českých i zahraničních scénách, podnikla jsem s touto rolí turné v inscenaci společnosti Art Concerts Carmen - monumentální opera a zúčastnila se série představení v různých částech světa, a přesto stále cítím, že se nesmím zastavit a ustrnout, že je nutné stále na sobě i na roli pracovat.

Zdá se být nemožné spojit uhrančivou Carmen v podání uhrančivé Andrey Kalivodové s introvertními, duchovně bohatými písněmi Gustava Mahlera. Přesto se jejich interpretaci s úspěchem věnujete a vlonijste dokonce na jihlavském Maklerově festivalu poprvé vystoupila se zcela mimořádným projektem věnovaným Almě Mahler. Jak k tomuto projektu došlo?

Tento projekt vymyslela agentura ArcoDiva a já jsem za to velmi vděčná. Písně Gustava Mahlera a Almy Mahler mě velmi posunuly nejen jako umělkyni, ale i jako ženu. Je to nevšední a velmi příznivá hlasová hygiena - stanout u klavíru, ztížit se, jakoby pokleknout a odevzdat se těmto písním. Považuji za šťastné také spojení mluveného slova a hudby, je to velký přínos. V podání Valérie Zawadská zní životopis Almy Mahler neobyčejně poutavě. Velmi mě těší i moje souhra s klavíristkou Kristýnkou Kasíkovou, která má v sobě neobyčejně citlivý, barevný, empatický potenciál. Bylo pro nás velkou radostí, že první koncert v Jihlavě byl zcela vyprodáný a měl neobyčejný úspěch. Projekt bude nadále pokračovat četnými koncerty v České republice, v květnu vystoupím s těmito písněmi také v Bruselu.

V současné době připravujete ve Státní opeře Praha premiéru titulu Vivat opereta!, v němž zpíváte Manju z Kálmánovy Hraběnky Marici a prince Orlafského ze Straussova Netopýra. V prvním případě cikánka, v druhém kalhotková role. Je těžké se v jednom večeru převtělit z jedné do zcela odlišné role? Jak se v operetním žánru cítíte?

Ke studiu každé role přistupuji velmi zodpovědně. Vždy se snažím již od začátku naprosto ctít danou figuru, proto samozřejmě cítím, že převtělení z cikánky do zrudělého

chlapce nebude jednoduché, ale velice se na to těším a jsem v očekávání. S operetou nemám mnoho zkušeností. Jsem ráda, že na tomto projektu spolupracuji s Petrem Kracikem, kterého považuji za výborného profesionála, vládne nadhledem a danou figuru dokáže detailně přiblížit. Nezatěžuje zbytečnostími, dokáže lidsky a s humorem vše obsáhnout a vysvětlit. Je dobré se na každé zkoušení nového díla těšit, a já mám skutečnou radost, že se na zkoušky s Petrem Kracikem opravdu těším. Precizně a striktně s námi pracuje také dirigent Pavel Šnajdr. Sama jsem zvědavá, jak se na jevišti Státní opery Praha v tomto žánru budu cítit.

Svět opery je už desítky let provázen nářky o její krizi. Nyní se k otázce o smyslu opery jako druhu přidala celosvětová ekonomická krize, která zasáhla snad všechny velké operní domy od newyorské Metropolitní opery po moskevské Velké divadlo. Státní opera Praha navíc prožívá ve 121leté pohnuté historii své divadelní budovy s dvojím smutným koncem svých souborů - Nového německého divadla a Opery 5. května - další křížový boj o svou budoucnost. Vy jste neváhala veřejně vystoupit na její obranu. Tolik pro vás vaše domovská scéna znamená?

Je to má „domovská“ scéna, již to samo mluví za sebe. K domovu člověk patří, není mu lhostejný, usiluje o jeho zdárný chod, věnuje mu svou péči a na oplátku z něj čerpá sílu, lásku. ... Obdobný vztah by se našel třeba i ve vrcholovém sportu. Každý hráč určitého klubu k němu cítí zodpovědnost, sounáležitost, věrnost a dělá vše proto, aby právě ten jeho klub mířil na vrchol, aby ho maximálně podpořil. Být oddaný své scéně, prknům, kde člověk začínal, považuji za zcela přirozené a správné. •

Zadáno pro: Státní opera Praha